

Kázání P.Heřmana Josefa Tyla,O.Praem. pronesené 31.7.1974 v Mariánských lázních.Přepis ze strojopisného textu ze soukromé sbírky jeho neteře Ludmily Dostálové. Text ponechán kromě drobných pravopisných úprav v původním znění i grafické úpravě.

Poslední mše sv. v Mar.Lázních – v den šedesátin

Snad proto jsem tolik mluvil – v předtuše, že je to naposled, co mohu mluvit v kostele a bylo toho t o l i k na srdci.Proto i jednotlivé čtení mají svůj úvod.

I.

Moji drazí: První čtení, které vyslechnete – obraznou orientální formou, podává nám dialog mezi Abrahamem a Hospodinem, v němž Abraham snaží se zachránit Sodomu a Gomoru.Situace v Sodomě a Gomoře byla opravdu vážná.Lidé se odvrátili od Boha, vůbec na Něj nedbali, nedbali ani příkazů Božích, ba dokonce ve své nevěře zašli tak daleko, že se snažili jeden druhého zničit a nastolili mezi sebou zákon, jaký platí v přírodě mezi zvířaty – právo silnějšího nad slabším a v otázce vášni a stylu života platila zásada: co užiješ, to máš.Zvrácenost sexuálního styku v nejrůznějších formách přivedly obyvatele těchto měst tak daleko, že ztratili nejen vztah k Bohu, ale i Bohu se jedni rouhali, jiní si Jeho existenci zkrusovali, a proto to došlo mezi nimi tak daleko, že ani člověk člověku nemohl věřit.Báli se vyjít večer na ulici, že jeden druhého zabije, ať již z loupežného nebo sadistického motivu.

A přece Abraham když viděl, že hrozí těmto městům zkáza, jako trest Boží, smlouvá a prosí Hospodina o milosrdenství a odpuštění, alespoň pro 50 spravedlivých, kteří byli v tom městě.Potom se rozmýšlí a což, když jich není 50,45,30,20,10.Hospodin je ochoten odpustit všechny zločiny a hříchy těmto městům i pro těch 10 spravedlivých.Bohužel nenašlo se tam ani těch 10 spravedlivých.

Přátelé – pro nás v dnešní liturgii tento text nám říká, abychom si uvědomili, co znamená dobrý člověk pro kraj, pro rodinu a abychom se snažili každý sebe zdokonalovat a upevnit v sobě živou víru i živý vztah k Bohu, vzájemnou lásku a porozumění proti tomu, co člověka rozdvojuje, proti hříchu.Hřích, nenávist, zloba, zášť to je program satana a peklo je tam, kde toto vládne a toto rozděluje.

Již první lidi rozdělil hřích.Mezi Boha a člověka se postavil hřích pýchy – budete jako Bůh – rozdělil i Adama od Evy, když zhřešili.Před tím, když Hospodin daroval Adamovi Evu, tu orientálním stylem podává nám zprávu bible, že zvolal Adam:“To je něco!“Pln úžasu a nadšení.Všimněte si však, jak zbabělý se ukázal hned po hříchu: To já ne, to Eva mě svedla!-Není to mužské.Vidíte, jak hřích rozdvojuje a již jejich děti; když Kain zabil Abela – tato bratrovražda měla též svou genezi hříchu nejprve v závisti, zášti, pak nenávisti, která přešla až ve vraždu.Při učení náboženství vašich dětí, právě na těchto protikladech učíme je poznávat, jak roste ctnost, a jak zloba a hřích.Toho hodného Abela líčíme, jak poslouchal, tatínka, maminku, udělal vše, co jim viděl na očích a ten nehodný Kain byl pln zloby, vzteku, odporu, nenávisti a závisti.Ten konflikt rozdělil i bratry a přivedl k bratrovraždě.

A co Babel?Rovněž hřích nevěry.Chtěli oni ovládnout vše a povýšit sebe nad Boha.A důsledek?Vzájemné neporozumění a život v nelásce.Co spojuje je Lásky a Bůh – Bůh je láska.Proto přátelé – vyslechněte – upozorňuji, je to orientální styl sjednávání Abrahama s Bohem.Je to básnická forma, kterou nám svatopisec chce konkrétněji podat jádro pravdy, chceme-li zachránit šťastnou budoucnost svým dětem, abychom usilovali o to, aby těch spravedlivých v našem prostředí bylo čím dál víc a těch zlých méně.

(Sodoma Gomora – nářek)

II.

2. čtení, které vyslechnete, píše Apoštol národů – ten genius ducha – sv. Pavel Kolosanům:

Přátelé – jistě jste plni obdivu k tomu, kdo by třeba i za bouře se odvážil jít na Gerlachovku. Ale jsme si vědomi výšin ducha – kam nám byl dán směr na křtu svatém? Křtem svatým jsme se stali božími dětmi a našemu životu byl již tehdy dán směr k výšinám duše – k samému Bohu. A život Boha v nás, v té síle milosti, který nám byl dán již na křtu svatém, je úžasnou silou, která nám pomůže zdolat daleko větší výšiny, než je Gerlachovka. Jeník z Prodané nevěsty zpívá: “Jen láska lásku ocení”. Chceme-li toto pochopit a plně si uvědomit, význam svého vlastního křtu, který z nás, snažme se pochopit toho, který je láska sama, a který se za nás obětoval, za naše hříchy a ten dlužní úpis za naše viny přibil na kříž.

Představte si Ježíše, mladého 33-ti letého, visícího mezi nebem a zemí, triumfujícího ještě i tam láskou a milosrdenstvím: Kajícímu lotru uděluje první plnomocné odpustky, modlí se i za své katany. Myslíte, že se nemodlil i za nás, že neměl na mysli štěstí naše – každického z nás – našich rodin i celého lidského rodu? Vždyť to byl a jest skutečně sám Boží syn s proto se snažme vniknout do té hluboké myšlenky sv. Pavla, kterou píše Kolosanům.

Evangelium sv. Lukáše, Otče náš.

Homilie o m o d l i t b ě (i vlastnosti) *ryba, had, vejce, štír*

Přátelé boží – je to úžasné gesto ze rtů Pána Ježíše, které jste vyslechl. Pán Ježíš sám na požádání apoštolů je naučil kratinkou modlitbu, kterou známe všichni. Těch 7 proseb, které obsahují základní potřeby našeho žití. Obsahují nejen potřeby, ale jsou i výrazem díky, uznání a víry. Víra a modlitba velmi úzce souvisí. Jak smutný je pohled na dítě, kterému je již několik let a tatínek s maminkou čekají, co řekne dříve, které slovo, zda máma, nebo táta a ono se ukáže, že je němé. Tak je smutný pohled na duši člověka, který vůbec nedovede promluvit na svého Pána. A přece hluboká analýza modlitby, kterou nás naučil sám Pán Ježíš – O T Ě N Á Š – je největší sociologií všech doktrín. V tomto směru pochopíte již jen oslovení: O t ě n á š – když se modlíme společně, nebo alespoň duchovně spojeni, jak univerzitní profesor, tak poslední dělnice, jak kdo oplývá nějakými hmotnými statky, tak ten, kdo nemá nic, spolu společně volá Otče náš, tj. Otče, Ty jsi náš, společný původ, k tobě směřujeme. Toto, když prožijeme, z toho, když dovedeme vyvodit i důsledek, že ty, ona – jste můj bratr, sestra v Kristu, v lásce dětí božích, to je jó nějaká sociologie a podle tohoto společného původu máme dát i směr společný k Němu, rovněž jako k společnému cíli. A jak? Ve vzájemné lásce a vzájemném porozumění, jak jste ode mne slyšeli o minulých nedělích, kdy jsem poukazoval na Kristovo ujištění: Co jste udělali jednomu z mých nejmenších, - mně jste udělali, - že se máme dívat člověk na člověka jako na samého Božího Syna a službu člověku prokazovat tak jako samému Kristu.

Přátelé Boží – To je gesto, to je směřnice, to je světlo a to je síla pravdy naší křesťanské víry, které se nevyrovná žádná nauka na světě. Jen si to dobře promyslete: vždyť nám Bůh dal rozum, část svého já a proto má právo po nás žádat, abychom toho rozumu užívali, dovedli hledat pravdu boží a dovedli z ní i vyvodit důsledky, každý z nás pro sebe, pro štěstí naší rodiny i celé krajiny.

Přátelé – nebudu to rozebírat – slyšeli jste to již často ode mne, že někdy se nám zdá: tolik jsem se namodlil, aby mne Bůh uzdravil a nestalo se tak. V tom zase jsme opravdu dětmi. A někdy dětmi, skoro řekl bych, 4letými. Když dítě žadoní a chce nůž, pláče, dupe nožkami, proč mu nechcete dát ten nůž? Bylo by šťastné, kdyby ten nůž mělo, ale vy víte, že za chvíli by se řízlo, nebo píchlo do oka. Bůh vidí dále než my. Tak jako rozumní rodiče nedají

dítěti do ruky nůž – Bůh vidí, jak třeba, kdyby učinil ten zásah do zákonů přírody a uzdravil nás okamžitě dle našeho přání, On nejlépe ví, zda by to bylo k našemu opravdovému štěstí časnému nebo věčnému. Ale nedomnívejte se, přátelé moji, že ty modlitby, které zde vysíláte, že vyjdou naprázdno.

Všimněte si dobře Pána Ježíše: takovými markantními obrazy líčí ochotu Boha Otce, vyslechnout nás – jak jste slyšeli v evangeliu přirovnání s přítelem, nebo otcem, který nedá hada, požádá-li o rybu atd., ale povšimněte si, nyní říká Ježíš: tím spíše dá vám Otec (neřekne však Pán Ježíš: oč prosíte nebo co si vynucujete, nebo o čem informujete Pána Boha.). Náš člověk má k tomu sklon: Informovat Pána Boha, co vše potřebuje, jak to má zařídit a myslí: Pane Bože, teď to honem udělej, jak já chci.

Bůh ví, co je k našemu dobru – ale zde Pán Ježíš přímo zárukou svého slova říká: Dá Ducha Svátého těm, kdo ho prosí! Duch Svátý – to je výraz vnitřního života trojjediného Boha, výraz jeho lásky v Nejsvětější Trojici a současně naše pojítka s Ním, naší lásky k němu, ale i Jeho lásky k nám.

Přátelé – o to nám jde. Věřte: dokud se sami neodvrátíme od Boha, Bůh se od nás neodvrátí. Štěstí naše je v našich rukou, v naší svobodné vůli, ale v takové svobodné vůli, v níž dovedeme ji zapojit do harmonie s vůlí boží. A jak poznáváme vůli boží?

Vím, že všichni, jak zde jsme známe Desatero. Ale vůli boží poznává již každý z nás již přirozeným zákonem božím v nás a to je svědomí. Přátelé: použijeme alespoň tohoto svého svědomí, aby rostlo dobro v nás i kolem nás, aby ten počet spravedlivých převýšil počet zlých. Padnout je lidské. Zvláště do hříchu ze slabosti padnout, bývá často jako plod ovoce dědičného hříchu, ale hříchy ze zloby, zášti, nenávisti, touze zničit druhého, zničit štěstí té, nebo oné rodiny, nebo zničit člověka, jeho existenci, postavení, pramenící ze sobectví, zloby, nenávisti a revolty proti člověku a proti Bohu, přátelé – to potom má původ k celé genezi hříchů, až k situaci, jaká byla v Sodomě a Gomoře, kdy lidé ztrátou víry octli se v situaci, že nemohli si ani věřit ani navzájem mezi sebou.

Vidíte, jaké světlo nám nabízí evangelium Ježíše Krista. Buďte hrdými na to, že jste křesťany – to znamená, že patříte Kristu, že jste na klíně své maminky nasáli již ozón lásky boží, Boha samého, že jste bohatí Bohem a láskou boží, kteréžto bohatství je vyšší, než nevím jaké ostatní statky, nebo majetky, neboť toto nás činí nejen dětmi božími, ale spojuje nás s Duchem Svátým, tak i s vnitřním životem samého trojjediného Boha a s vnitřním děním děním všeho, co na světě je krásné. Jen je třeba zamilovat si krásu, pravdu a lásku boží, je třeba nedělat si cenzuru pravdě boží, každý sám, že bychom ji nechtěli přijmout. Nebo dokonce, že bychom se odvrátili od Boha, nebo, že by Bůh se nám stal lhostejným.

Když budeme takto bohatí Bohem, - ve spojení s Kristem, bude i naše modlitba účinná, která prorazí nebesa a strhne nebe na zem.

Amen.